

Evropský rozpočet 2021-27: Rychlá dohoda je klíčová pro všechny strany

17. června 2020

Evropská komise představila 27. května návrh plánu na podporu oživení evropské ekonomiky, včetně přepracovaného víceletého finančního rámce na roky 2021-2027. Nástroj „Next Generation EU“ s rozpočtem 750 miliard eur a upravený dlouhodobý rozpočet ve výši 1,1 bilionu eur dohromady poskytnou finanční kapacitu 1,85 bilionu eur, kterou chce Komise využít na oživení evropské ekonomiky zasažené koronavirovou krizí, ale také na posílení její odolnosti a digitální a zelenou transformaci. Víceletý finanční rámec EU bude ústředním tématem nadcházejícího summitu Evropské rady, který se uskuteční 19. června. O struktuře a objemu navrženého dlouholetého finančního plánu a o českých prioritách diskutovali 17. června zástupci Evropské komise, Evropského parlamentu, české státní správy a zaměstnavatelů na debatě pořádané Zastoupením Evropské komise v ČR, Kanceláří Evropského parlamentu v ČR, CEBRE a KZPS.

Květnový návrh rozpočtu a plánu na obnovu ekonomiky je složen ze tří hlavních pilířů: nástrojů na podporu úsilí členských států o to, aby dosáhly oživení, zotavily se z krize a vyšly z ní silnější, opatření na posílení soukromých investic a podporu společností v obtížích, jakož i posílení klíčových programů EU s cílem poučit se z krize a učinit evropskou ekonomiku silnější a odolnější. Navržené navýšení rozpočtu EU předpokládá větší využití investičních nástrojů, které díky pákovému efektu umožní „napumpovat“ do ekonomiky daleko větší množství financí, než samotný rozpočet. *„Dodatečné prostředky chce EU získat tím, že si vypůjčí za výhodných podmínek na finančních trzích a za identických podmínek pak poskytne tyto prostředky členským státům,“* uvedl **Petr Mooz** z Evropské komise.

Vzhledem k bezprecedentní situaci způsobené šířením koronaviru navrhla EU i změnu klíče, podle kterého by měly členské státy získat finanční prostředky z fondu obnovy. Největší část peněz by tak měla putovat státům, které byly nejvíce zasažené současnou krizí a ne těm chudším. S tím ale nesouhlasí česká vláda, která by preferovala zachování stávajícího klíče pro přerozdělování prostředků. *„Je potřeba si uvědomit, že státy nejsou zasažené jen z hlediska počtu nakažených osob, ale i z hlediska toho, jaký vliv na ně mělo uzavření hospodářského prostoru, přičemž dopad na malé otevřené ekonomiky jako ČR je velmi citelný,“* uvedla státní tajemnice pro evropské záležitosti **Milena Hrdinková**. Česká vláda preferuje také opatrnost, co se týče přílišného navyšování rozpočtu. *„ČR ale určitě nechce být v pozici státu, který by navyšování rozpočtu blokoval,“* doplnila Hrdinková.

Přestože Evropský parlament nemůže formálně zasahovat do vyjednávání jednotlivých částí víceletého rozpočtu, bude hrát v procesu důležitou roli. Na něm totiž bude, jestli dá „zelenou“ návrhu, který mezi sebou vyjednají členské státy. I když se to může zdát jako formalita, europoslanci se již při představení návrhu Komise vyjádřili, že se nebudou zdráhat využít možnosti odmítnout návrh Rady, pokud nebude splňovat určité standardy. *„Finanční prostředky je potřeba do ekonomiky dostat rychle a smysluplně. Mezi priority musí patřit podpora průmyslové strategie, zvýšení investic do výzkumu a vývoje a v neposlední řadě podpora malých a středních podniků,“* uvedla europoslankyně **Martina Dlabajová** (Renew Europe, ANO 2011).

Rozpočet by se měl také částečně financovat z nových vlastních zdrojů, které by byly nezávislé na příspěvcích členských států. Variant, odkud by tyto nové zdroje měly pocházet, je hned několik. Hovoří se například o výnosech z prodeje emisních povolenek, zavedení vyrovnávacího poplatku za uhlík, či zdanění velkých nadnárodních podniků. *„Nové vlastní zdroje by rozhodně neměly ohrozit konkurenceschopnost evropských firem, nebo jim způsobit další zátěž, především ne daňovou,“* uvedl **Bohuslav Čížek** ze Svazu průmyslu a dopravy ČR. Právě posílení konkurenceschopnosti firem a nastartování vnitřního trhu bude podle Čížka klíčové pro obnovu hospodářského růstu.

Důležitá debata o budoucím víceletém finančním rámci čeká přední představitele členských států na summitu Evropské rady již tento pátek. Pokud půjde vše podle plánu, měla by Rada dosáhnout politické dohody ohledně podoby nového víceletého finančního rámce i ohledně nových vlastních zdrojů během července. Celý schvalovací proces by se pak měl stihnout do konce roku, tak aby od ledna 2021 mohla začít implementace nového rámce. Právě rychlost schválení nového víceletého finančního rámce je podle řečníků jedním z hlavních faktorů, který rozhodne o tom, jak bude obnova evropské ekonomiky vypadat v praxi.

■ **Kontakt pro novináře**

Alena Mastantuono

Ředitelka

CEBRE – Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu

Tel: +32 2/502 07 66, Tel: +420 246 031 707 (pouze pro volání z ČR)

Email: alena.mastantuono@cebre.cz, Web: www.cebre.cz

Diskusi pořádalo CEBRE ve spolupráci s KZPS ČR pro Zastoupení Evropské komise v ČR a Kancelář Evropského parlamentu v ČR.